

GIỚI THIỆU MÔ HÌNH GIÁO DỤC CHO SINH VIÊN SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH THÔNG QUA TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT

HÀ THỊ HOA

Email: hahoa1966@gmail.com

Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương

THE INTRODUCTION OF EDUCATIONAL MODELS FOR ART PEDAGOGICAL STUDENTS TO STUDY AND FOLLOW HO CHI MINH'S IDEOLOGY, MORALITY AND STYLE THROUGH ART WORKS

TÓM TẮT

ABSTRACT

Nghiên cứu xây dựng hình giáo dục cho sinh viên sư phạm nghệ thuật học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh thông qua tác phẩm nghệ thuật là một trong những biện pháp hữu hiệu bởi tính thiết thực và gần gũi với chuyên môn đào tạo SPNT. Một trong những mô hình giáo dục, mô hình dạy học liên môn, trải nghiệm thực tiễn rất phù hợp với đào tạo sinh viên sư phạm âm nhạc và sư phạm nghệ thuật. Hai mô hình này thể hiện những yếu tố khách quan và chủ quan tác động cùng lúc khi sinh viên được tiếp cận giao lưu với các nghệ sĩ, nhạc sĩ đã từng sáng tạo tác phẩm nghệ thuật có chủ đề về Bác đồng thời được thưởng thức, trải nghiệm các thành tố trong tác phẩm nghệ thuật. Với nhiều loại hình khác nhau, tạo nên góc nhìn đa chiều, những trải nghiệm, kinh nghiệm và cảm xúc được kết nối giữa các thế hệ, giữa các loại hình nghệ thuật... chắc chắn, tác phẩm ấy sẽ được khắc sâu hơn về các giá trị tư tưởng, thẩm mỹ, nghệ thuật, giáo dục và văn hóa ... trong mỗi sinh viên. Như vậy, công tác tuyên truyền học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trở nên rộng rãi, thấm nhuần vào nhận thức và hành động của sinh viên, giúp họ mở rộng tầm nhìn và hiểu biết sâu sắc hơn về cuộc đời của Bác, chặng đường cứu nước, thương dân, bác ái... của Người suốt đời phấn đấu cho độc lập tự do của dân tộc Việt Nam.

Từ khóa: Sư phạm nghệ thuật học tập tư tưởng Hồ Chí Minh

Researching and building educational models for art pedagogical students to study and follow Ho Chi Minh's ideology, morality and style through art works is one of the effective measures because of its practicality and effectiveness art pedagogical training expertise. Among educational models, interdisciplinary teaching model and practical experience are very suitable for training students of music pedagogy and art pedagogy. These two models show the objective and subjective factors acting at the same time when students have the opportunity to interact with artists and musicians who have created artworks with the theme of Ho Chi Minh. They, at the same time, enjoy and experience the elements in the work of art. With many different forms, these educational models has created multi-dimensional views, experiences and emotions which are connected between generations, between art forms... It is sure that artworks about Ho Chi Minh will be more deeply engraved about ideological, aesthetic, artistic, educational and cultural values in each student. Thus, the propaganda of learning and following Ho Chi Minh's ideology, morality and style becomes widespread, instilling in students' awareness and actions, helping them to broaden their horizons and deepen their understanding about Ho Chi Minh's life, the way he did to save the country, to love the people and to do charity... He spent his whole life striving for the independence and freedom of the Vietnamese nation.

Keywords: Art Pedagogy learning and following Ho Chi Minh's ideology

EDUCATION

1. Một số căn cứ và nguyên tắc để xây dựng mô hình

Căn cứ vào văn bản của Đảng, Nhà nước, Chính phủ: Các kết luận, văn kiện của Đảng như: Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Khóa VIII của Đảng Cộng sản Việt Nam. Kết luận hội nghị Trung ương 10, Khóa IX về tiếp tục Thực hiện Nghị quyết Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII về Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; Các tư liệu nghiên cứu học tập Nghị quyết TW5 đề ra “Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”, về Đường lối văn hóa, văn nghệ của Đảng...

Hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Trung ương về việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị trong năm 2020; Hướng dẫn 105-HD/BCTGTW ngày 11/10/2019 về công tác lý luận chính trị và thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về việc Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh năm 2020.

Một số tư liệu lý luận bàn về Đường lối văn hóa văn nghệ của Đảng Cộng sản Việt nam của Bộ Văn hóa - Thông tin, Nxb Văn hóa - Thông tin, phát hành năm 1996; Bàn về văn hóa Đảng và xây dựng văn hóa Đảng, Ban Tư tưởng Văn hóa Trung ương (2005); tư liệu Đẩy mạnh học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh Ban Tư tưởng Văn hóa Trung ương, Nxb Chính trị Quốc gia (2007); Tài liệu nghiên cứu quán triệt Nghị quyết 23-NQ/TW của Bộ Chính trị, khóa X “về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ đổi mới của Ban Tuyên giáo Trung ương Nxb Chính trị Quốc gia, năm 2008. Từ đó nghiên cứu chương trình đào tạo, mục tiêu và phương pháp đào tạo SPNT.

Căn cứ vào thực tiễn: Với một số nội dung và yêu cầu như: về Năng lực của sinh viên, về điều kiện cơ sở vật chất của nhà trường, của khoa SPAN, SPMT; về Kế hoạch năm học và mục tiêu đào tạo của nhà trường và căn cứ vào thực tiễn đòi hỏi xã hội... các trường đại học có đào tạo sư phạm nghệ thuật (SPNT), các trường phổ thông có nhu cầu giáo viên nghệ thuật hiện nay.

2. Một số nguyên tắc xây dựng mô hình

Thứ nhất cần đảm bảo được mục tiêu dạy học: giúp sinh viên lĩnh hội tri thức (tri thức khoa học nghệ thuật và tri thức PP), phát triển năng lực chung và năng lực đặc thù của bộ môn, rèn kỹ năng sống, kỹ năng nghề nghiệp, đạo đức nghề nghiệp. Mục tiêu này dùng để định hướng xuyên suốt trong quá trình tổ chức mô hình trải nghiệm.

Thứ hai, cần đảm bảo tính khoa học: hoạt động trải

nh nghiệm sáng tạo phải giúp sinh viên chiếm lĩnh hệ thống tri thức cơ bản, hiện đại về các lĩnh vực khoa học và cuộc sống nói chung thông qua trải nghiệm; đồng thời phải được thiết kế theo định hướng phát triển năng lực tư duy khoa học chuyên ngành giúp sinh viên tiếp xúc, hình thành và phát triển một số các PP nghiên cứu khoa học nghệ thuật, nhất là về âm nhạc, mỹ thuật.

Thứ ba, cần đảm bảo tính sư phạm: Học tập trải nghiệm thông qua các tác nghệ thuật phải thể hiện tính vừa sức và phù hợp với tâm sinh lý của sinh viên; phải mang tính đặc trưng của môn học; gần gũi, phù hợp với cách suy nghĩ, nhu cầu, sở thích của sinh viên.

Thứ tư, cần đảm bảo tính thực tiễn: Học tập trải nghiệm thông qua các tác nghệ thuật phải gắn liền với thực tiễn cuộc sống và có tính ứng dụng cao với môn học chuyên ngành. Sinh viên được học trong thực tiễn và bằng thực tiễn được quan sát, trải nghiệm, dần dựng, biểu diễn.

Thứ năm, đảm bảo tính đa dạng, phong phú: Cần tạo ra nhiều loại học tập hình thức tổ chức phù hợp với từng môi trường đảm bảo cho sinh viên được trải nghiệm, từ đó rút ra kiến thức và vận dụng sáng tạo vào các tình huống mới. Tùy theo hoàn cảnh và đối tượng, tùy theo đặc trưng của nội dung mà khuyến khích các hình thức PP trải nghiệm khác nhau. Giảng viên tạo ra những hoạt động trải nghiệm cho sinh viên là người chủ động lĩnh hội tri thức, được tham gia tổ chức, hoạt động khám phá và sáng tạo, không gò ép...

Cuối cùng là đảm bảo tính đặc thù nghệ thuật: Dạy học nghệ thuật có những yếu tố vô cùng đặc biệt, bởi bản thân nghệ thuật là sự sáng tạo, việc tổ chức giảng dạy theo chủ đề về Bác Hồ, sẽ thành công đạt mục tiêu kép khi lồng ghép kiến thức chuyên môn với việc học tập và làm theo tấm gương của Bác về nghị lực, về đạo đức, tác phong và lòng yêu nước, sự giản dị, chân thực... của Bác. Cho nên yếu tố tiên quyết trong xây dựng mô hình dạy học theo hướng Hoạt động trải nghiệm sẽ giúp cho sinh viên SPMT được sáng tạo đảm bảo cho sinh viên thể hiện chất riêng của bản thân, mà vẫn thực hiện được tính cố kết cộng đồng, tình yêu bạn bè, kính trọng thầy cô, nhất là tình yêu nghề nghiệp.

3. Nội dung mô hình

3.1. Giáo dục liên môn âm nhạc, mỹ thuật

Đối với xây dựng nội dung mô hình, chúng tôi giới thiệu 02 mô hình dưới đây, trong đó có 01 mô hình chung có cả hai đối tượng SPNT (SPAN và SPMT), 1 mô hình riêng cho sinh viên SPAN. Tuy có hình thức chung và riêng, nhưng chủ đề các mô hình vẫn phải bám sát nội dung quan trọng đó là, giáo dục cho sinh viên học tập, làm theo tư tưởng đạo đức, phong cách

EDUCATION

Hồ Chí Minh thông qua việc học tập tác phẩm nghệ thuật (ca khúc, tranh, ảnh, điêu khắc, mô hình, thiết kế...). Từ đó, sinh viên cảm nhận, yêu thích nghề nghiệp và thấy được giá trị của hai loại hình nghệ thuật (mỹ thuật, âm nhạc) hoàn toàn có thể ứng dụng vào học tập chuyên môn và tích cực vào việc giáo dục đạo đức con người, lòng yêu nước, sự tự trọng, bao dung và dũng cảm... ; sẵn sàng công hiến sức lực, nghề nghiệp của mình cho công cuộc xây dựng và phát triển đất nước, góp phần vào việc học tập và làm theo tấm gương của Bác Hồ một cách thiết thực và gần gũi, hiệu quả.

Trên thế giới, nhiều loại hình nghệ thuật khác nhau cùng tồn tại và phát triển như mỹ thuật, âm nhạc, điện ảnh, sân khấu... và ở Việt Nam cũng vậy, các loại hình nghệ thuật khá đa dạng, phong phú và song hành cùng tồn tại, phát triển. Sự song hành đó có tương tác, đắp đổi cho nhau. Có loại hình nghệ thuật không thể thiếu nhau, ví dụ như nghệ thuật sân khấu, chính là loại hình nghệ thuật tổng hợp, trong đó bao gồm nhiều thể loại, loại hình mới tạo nên nghệ thuật hoàn chỉnh.

Điều này sẽ rất lý thú nếu trong đào tạo giáo dục biết khai thác về thành tố của các loại hình nghệ thuật để giáo dục liên môn giúp cho người học (học sinh, sinh viên) bao quát được nhiều kiến thức, hiểu sâu, rộng hơn những giá trị của nhiều thể loại, loại hình nghệ thuật.

Vấn đề này cũng tạo nên hứng thú cho giới phê bình, phân tích và nghiên cứu lịch cũng như giới thực hành các loại hình nghệ thuật. Song lại không phải lúc nào cũng dễ dàng với những người mới bắt đầu nghiên cứu, học tập sự phạm nghệ thuật như sinh viên hai ngành SPMT, SPAN. Cho nên, tổ chức dạy học liên môn để giáo dục cho sinh viên những kiến thức quan trọng của mỹ thuật, âm nhạc về lịch sử, cách nhìn nhận, đánh giá tác phẩm, đặc biệt cách thực hành kết hợp các thành tố nghệ trong mỗi loại hình thành những tác phẩm có giá trị nghệ thuật là điều vô cùng thiết thực và phù hợp với tình hình hiện nay.

Mô hình giáo dục liên môn sẽ thuận lợi trong việc lồng ghép giáo dục tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh cho sinh viên SPNT thông qua tác phẩm nghệ thuật. Những tác phẩm nghệ thuật có giá trị nội dung, tư tưởng và cảm xúc dâng trào mà các họa sĩ, nhạc sĩ đã sáng tác với nhiều thể loại, loại hình khác nhau sẽ là những bài học đem cho sinh viên dồi dào kiến thức và cũng là để giáo dục cho các thế hệ trẻ hôm nay hiểu hơn về những giá trị thẩm mỹ của các tác phẩm nghệ thuật như: lịch sử ra đời của tác phẩm, thành tố nghệ thuật được khai thác kết hợp trong tác phẩm, đặc biệt là xúc cảm và niềm tin cùng với sự kính trọng của các họa sĩ, nhạc sĩ đối với Hồ Chí Minh.

Nền giáo dục Việt Nam gắn liền với sự phản ánh và truyền bá các hệ tư tưởng và các giá trị văn hoá - xã hội mang tính nhân văn sâu sắc. Với nhận thức vai trò và vị trí đặc biệt quan trọng của giáo dục đại học trong thời đại kinh tế tri thức, toàn cầu hoá và sự phát triển nhanh chóng của khoa học, công nghệ hiện đại, Trường ĐHSP Nghệ thuật TW đã và đang tập trung vào các mặt: Phát triển chất lượng cao trên nền giáo dục đại học đại chúng (đào tạo nhân lực có chất lượng và trình độ đại học và sau đại học. Đồng thời để trở thành cơ sở đào tạo giáo viên nghệ thuật lớn nhất trên cả nước, là trung tâm nghiên cứu khoa học và chuyên gia khoa học công nghệ hiện đại, có tác dụng làm đầu tàu cho sự phát triển hệ thống giáo dục nghệ thuật nhất là âm nhạc và mỹ thuật.

Những yếu tố khách quan và chủ quan tác động cùng lúc đến sinh viên khi họ được tiếp cận tác phẩm nghệ thuật với nhiều loại hình khác nhau, sinh viên sẽ có cái nhìn đa chiều khi được trực tiếp giao lưu với các nghệ sĩ, nhạc sĩ đã từng sáng tạo tác phẩm nghệ thuật có chủ đề về Bác, những trải nghiệm, kinh nghiệm và cảm xúc như được kết nối giữa các thế hệ, giữa các loại hình nghệ thuật... Chắc chắn tác phẩm nghệ thuật ấy sẽ được khắc sâu hơn, giá trị tư tưởng, thẩm mỹ của tác phẩm sẽ được hiểu toàn diện hơn và trước hết về công tác tuyên truyền về việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Bác được rộng rãi hơn, sau là sự thấm nhuần tư tưởng, đạo đức, phong cách ấy vào nhận thức và hành động của sinh viên. Giúp sinh viên mở rộng tầm nhìn và hiểu biết sâu sắc hơn về cuộc đời của Bác, chặng đường cứu nước, cứu dân, tấm lòng thương dân, bác ái của Bác, cũng như tình cảm yêu thương, kính trọng của nhân dân, của nghệ sĩ với Bác.

Nội dung mô hình giáo dục liên môn cần kết nối trách nhiệm của sinh viên SPNT hôm nay với lịch sử đất nước, lịch sử mỹ thuật, lịch sử âm nhạc... và là những nhà giáo dục nghệ thuật tương lai cần tự nguyện bỏ đi cái tôi của bản thân, học tập thể hệ cha anh cách sáng tạo, phương pháp sáng tác và những cảm xúc chân thực của bản thân mà thực hiện nhiệm vụ học tập, sáng tạo nghệ thuật. Có sự quan sát, hiểu biết và kiên trì cùng với sự chân thực của cảm xúc mới tạo ra sản phẩm nghệ thuật tiên tiến, hội nhập thế giới mà vẫn giàu bản sắc dân tộc.

Mô hình giáo dục liên môn có cách thức tổ chức dạy học đa dạng, đa phương pháp (phân tích tích, có thuyết trình, thảo luận, thực hành ...) chắc chắn, sẽ tạo cho sinh viên hứng thú, không nhàm chán bởi lối dạy sáo mòn (thầy đọc trò ghi chép). Nhất là khi triển khai tổ chức giáo dục liên môn, sinh viên các ngành được giao lưu, đối tượng học đa dạng, có bạn mới, ngành mới... nên sự tương tác, ứng xử cũng tươi mới

EDUCATION

có thể tạo nên những cảm xúc dâng trào. Đặc biệt hình thức học tập này nếu được tổ chức ở những không gian đậm chất nghệ thuật, ví dụ như ở các thiết chế văn hóa: Bảo tàng, triển lãm, tượng đài, hay di tích lịch sử văn hóa, hoặc nhà hát, rạp hát cùng với sự biểu diễn các ca khúc hát về Hồ Chí Minh... sẽ tạo nên đây bất ngờ, sự thăng hoa nghệ thuật được nảy sinh, ý tưởng được có sáng tạo, năng lượng tràn đầy, cảm xúc sẽ được nhân lên,... như vậy hiệu quả học tập sẽ rất cao.

Mô hình có thể thực hiện các bước và nội dung như: Nghiên cứu chương trình các môn học có liên quan; Chọn các môn học liên kết kiến thức và lựa chọn tiết chế vấn đề; Xây dựng nội dung và kế hoạch triển khai; Phối hợp với giảng viên bộ môn và khách mời (nhạc sĩ, họa sĩ); Xây dựng chi tiết kịch bản và thực hành nháp kịch bản; Tổ chức ghép liên môn (trưng bày sản phẩm mỹ thuật, trình diễn ca khúc và giới thiệu, thảo luận, trao đổi, đánh giá... giá trị nghệ thuật âm nhạc, mỹ thuật).

Thông qua thực mô hình giáo dục liên môn, nếu tổ chức theo đúng quy trình như nói ở trên, sẽ giúp cho sinh viên hiểu sâu sắc hơn các thành tố tạo nên thẩm mỹ của tác phẩm không vô tình mà luôn hữu ý, cùng với cảm xúc tức cảnh của các nhạc sĩ, họa sĩ mà tạo nên, từ đó sinh viên được quan sát, nhìn nhận, lắng nghe, chiêm ngưỡng và thảo luận, đánh giá tác phẩm, ngoài ra sinh viên còn được thưởng thức giá trị của tác phẩm nghệ thuật.

3.2. Mô hình trải nghiệm sáng tạo cho sinh viên Sư phạm mỹ thuật

Những trải nghiệm hoạt động mỹ thuật như triển lãm tranh, tham quan, giao lưu nghệ sĩ với tác phẩm có chủ đề về Hồ Chí Minh, hoặc các hội thi, hội thảo, tọa đàm... luôn là cơ hội để sinh viên nâng cao ý thức tôn trọng, kế thừa giá trị văn hoá, nghệ thuật dân tộc, tiếp cận giá trị thẩm mỹ thời đại, phát huy tinh thần sáng tạo phù hợp với sự phát triển xã hội; Tạo cơ hội để học sinh được trải nghiệm và ứng dụng mỹ thuật vào đời sống thực tế, nhận thức được tầm quan trọng của mỹ thuật, mối liên hệ giữa mỹ thuật với đời sống, văn hoá, lịch sử, xã hội và các học phần khác trong chương trình đào tạo sư phạm mỹ thuật.

Giáo dục thẩm mỹ trong nhà trường được xem là hạt nhân của giáo dục xã hội, không chỉ tổ chức cho các hoạt động giảng dạy, học tập nghiêm túc mà phải chủ động trau dồi văn hóa cảm quan cho sinh viên thông qua tất cả các học phần. Giáo dục lòng yêu thiên nhiên, con người, quê hương, đất nước, yêu Đảng và yêu thương nhân loại. Giáo dục các thế hệ sinh viên mỹ thuật biết trân trọng những di sản văn hóa vật thể, di sản văn hóa phi vật thể mà ông cha ta đã dày công vun đắp từ nhiều thế kỷ trước thông qua tác giả, tác

phẩm là công việc giáo dục nhẹ nhàng, sâu lắng và có ý nghĩa lan tỏa.

Các chuyên gia cho rằng không ai chết vì không có nghệ thuật nhưng người ta có thể chết dần chết mòn vì tâm hồn thiếu vắng nghệ thuật. Hoạt động tạo hình hay hoạt động mỹ thuật không chỉ là phương tiện, là con đường góp phần phát triển nhân cách người học mà nó còn có sức mạnh phát triển về mặt tâm hồn, giáo dục, định hướng hành vi đạo đức của giới trẻ, hướng các bạn trẻ đến tình yêu con người trong sáng, trân trọng những giá trị nhân văn, sống nhân ái, vị tha...

Ở trường phổ thông nói riêng, môi trường giáo dục nói chung nhất là môi trường đào tạo giáo viên phổ thông tương lai như trường ĐHSP Nghệ thuật TW, hoạt động trải nghiệm sáng tạo có vị trí, vai trò quan trọng. Để xác định rõ nội dung và hình thức của hoạt động giáo dục mỹ thuật trong và ngoài giờ lên lớp ở trường phổ thông với phương châm hành động thiết thực cần sự đổi mới sáng tạo khởi nguồn ngay từ cái nôi đào tạo giáo viên dạy học mỹ thuật, các trường Sư phạm, các khoa Sư phạm Mỹ thuật; Hiểu vấn đề, đặt vấn đề và đưa ra giải pháp giải quyết, thực hiện vấn đề hiệu quả sẽ góp phần phát triển giáo dục toàn diện cho người học là các giáo sinh, các giáo viên tương lai.

Trong mọi hoạt động, đặc biệt hoạt động bồi dưỡng cần tìm được phương pháp thích hợp với mục đích và nội dung bồi dưỡng, thống nhất với mục đích và nội dung để dẫn đến chất lượng chuẩn đầu ra tốt nhất.

Điều quan trọng trong thay đổi cách nhìn của người dạy với một phần quan trọng của sự thay đổi cách nhìn cách định hướng về mục tiêu Phương pháp (PP) phát triển năng lực của người học là học trải nghiệm, học sáng tạo và học chủ động. Thông qua các hoạt động trải nghiệm tại bảo tàng, tại các không gian triển lãm hay ở trường phổ thông... khoa SPMT có thể phối hợp thực hiện tổ chức giúp sinh viên phát huy ưu điểm của mình, tạo cho sinh viên có chuỗi các hoạt động trải nghiệm, sáng tạo nghệ thuật phong phú, hiệu quả và bổ ích.

Tăng cường trải nghiệm học tập tại bảo tàng, triển lãm, trường phổ thông là hoạt động thiết thực đối với sinh viên ngành SPMT, để từ đó tạo điều kiện cho sinh viên có thêm các kỹ năng tổ chức các hoạt động mỹ thuật cho học sinh ở môi trường giáo dục phổ thông. Tại không gian lớp học, sinh viên chủ yếu tìm hiểu lý thuyết, tại thư viện sinh viên học tập qua dữ liệu để thấu hiểu hơn PP tra cứu thông tin, có PP nghiên cứu và xây dựng hệ thống học liệu phù hợp chủ đề, bài học; tại bảo tàng sinh viên được quan sát, trải nghiệm ghi chép, phỏng vấn, kể chuyện, tìm tòi kiến thức.... như vậy sinh viên sẽ có không gian sáng

EDUCATION

tao, có thêm kinh nghiệm thực tiễn, tìm thấy chính mình qua các trải nghiệm để sáng tạo không ngừng với các kỹ thuật (kích thích não, kỹ thuật tia chớp...) và hoạt động hợp hiệp tác theo nhóm trên tinh thần phối hợp, đồng cảm, sẻ chia, chủ động, sáng tạo, đổi mới.

Mô hình gồm các bước và nội dung có thể như: Lựa chọn nội dung phù hợp, lựa chọn địa điểm trải nghiệm mang dấu ấn với sinh viên, thực hành kết nối trải nghiệm triển lãm mỹ thuật có chủ đề và tổ chức trưng bày, giới thiệu sản phẩm theo chuyên đề, trong đó có minh chứng (ví dụ) cụ thể đó là:

Phải lựa chọn nội dung phù hợp các bài giảng của hành trình trải nghiệm. Ví dụ như: Bảo tàng thiên nhiên sẽ là điểm đến thú vị khi sinh viên học tập, nghiên cứu về giải phẫu học, nghệ thuật học để biết thêm về môi trường thiên nhiên và những tác động kỳ thú, các hiện tượng tự nhiên đến cơ chế hoạt động của con người và các sinh vật...; Bảo tàng lịch sử quốc gia Việt Nam là hành trình sinh viên được trải nghiệm về những chặng đường loài người đã đi qua, giáo dục sự trân trọng nguồn gốc và những sáng tạo của loài người hàng nghìn năm trước cho đến ngày nay.... đó cũng là những nội dung phù hợp với chương trình đào tạo SPMT.

Nên lựa chọn địa điểm trải nghiệm mang dấu ấn với sinh viên: Sinh viên SPMT nói riêng học lịch sử mỹ thuật, học lý luận phê bình mỹ thuật không thể không đến học tập, nghiên cứu tại bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam, điểm dừng chân của nhiều sự kiện quan trọng trong nền Mỹ thuật nước nhà. Đây cũng là nơi thường xuyên diễn ra các hội thảo, các hoạt động trải nghiệm sáng tạo thông qua các chuyên đề được xây dựng phù hợp dành cho nhiều đối tượng muốn tìm hiểu về nền Mỹ thuật Việt Nam đậm đà bản sắc dân tộc.

Việc thực hành kết nối trải nghiệm triển lãm mỹ thuật có chủ đề là cần thiết: ví dụ Năm 2019, triển lãm Chuyên đề “Chân dung Hồ Chí Minh - góc nhìn từ tranh cổ động” tại bảo tàng là một không gian trải nghiệm sáng tạo hấp dẫn, nơi đây sinh viên ngành SPMT và sinh viên các trường nghệ thuật được tham gia trải nghiệm in tranh khắc gỗ về Bác Hồ. Điểm nhấn của triển lãm không phải chỉ là trưng bày các tác phẩm vẽ về Bác mà điểm nhấn của triển lãm chuyên đề nhân dịp kỷ niệm 50 năm thực hiện di chúc và hướng tới 129 năm ngày sinh của Người là khám phá, là sự bút phá bản thân để thể nghiệm loại hình nghệ thuật với chủ đề về Bác (in tranh khắc gỗ).

Cần phải tổ chức trưng bày, giới thiệu sản phẩm theo chuyên đề: Việc trưng bày chuyên đề Chân dung Hồ Chí Minh - góc nhìn từ tranh cổ động (chương trình do 3 bảo tàng lớn tại Hà Nội là: Bảo tàng Hồ Chí Minh, Bảo tàng Lịch sử quốc gia và Bảo tàng Mỹ

thuật Việt Nam phối hợp tổ chức nhân kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh) là một ví dụ. Thông thường, người yêu nghệ thuật đến triển lãm để thưởng lãm nghệ thuật, người được đào tạo về nghệ thuật thì đến với triển lãm để tìm những cảm xúc sáng tạo và thêm động lực để cống hiến nghệ thuật cho công chúng, nhưng đến với triển lãm chuyên đề hội tụ của ba bảo tàng nói trên ai cũng có thể được tham gia hoạt động in khắc gỗ về chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh và có góc cảm nhận mới về nghệ thuật tạo hình truyền thống.

Như vậy, giáo dục thẩm mỹ thông qua trải nghiệm mỹ thuật truyền thống (như ví dụ trên) tại không gian sáng tạo của bảo tàng sẽ giúp cho khách tham quan là học sinh, sinh viên, giáo viên và những người yêu nghệ thuật có được trực quan sinh động. Mọi người được khám phá và học hỏi kỹ thuật từ những bước làm quen ban đầu với in tranh, trải nghiệm tính ưu việt của chất liệu màu truyền thống và thêm tự hào về những sáng tạo của cha ông, hơn nữa còn có thêm hiểu biết về quy trình vát và những đầy thú vị khi một tác phẩm đồ họa được tạo nên bằng sự kiên trì, bằng tình yêu nghệ thuật với cảm xúc mới lạ về tạo hình chân dung một con người vĩ đại - Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Có thể nói, thông qua hoạt động trải nghiệm (tại bảo tàng) mà chúng tôi ví dụ minh chứng, sẽ làm cho công chúng yêu nghệ thuật, sinh viên ngành SPMT, học sinh phổ thông và những ai yêu thích nghệ thuật có điều kiện hiểu rõ hơn về giá trị chân thực của những bức tranh vẽ về Bác, tinh thần sáng tác của tác giả và các giá trị nghệ thuật của tranh cổ động về đề tài chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu.

Trên đây chúng tôi giới thiệu hai mô hình giáo dục cho sinh viên SPMT học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh thông qua tác phẩm nghệ thuật. Hai mô hình này đã được chúng tôi thực nghiệm và kiểm chứng và có hiệu quả tốt. Mong rằng, việc nghiên cứu xây dựng mô hình và giới thiệu hai mô hình trên sẽ góp phần nhỏ bé của chúng tôi vào việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị.